

خرده اوستا - از لفظ ظاهری شود یعنی مختصر اوستا. این کتاب را بر روی قاز و ادویه و غیره اختصاص داده است. نام این کتاب فقط به صورت پهلوی آمده است و درباره زمان تدوین متن های آن نمی توان اظهار نظر کرد.

خط اوستا را دین دبیره نامیده اند. بخش های اوستا در دوره های مختلف به دست کسان بر شماری نوشته شده است. ولی از آن میان تنها بخش از سرودهای آن از زرتشت است. نوشته های اوستا در برگیرنده است از نیایش اهورا مزدا و امشاسپندان و دیگر ایندوان و نمادهای طبیعت و پایسته های ادی در جهان بهشت و دوزخ و داستانهای ملی.

گویند پس از آنکه اسکندر مقدونی کاخ پادشاهی ایران را آتش زد اوستای قدیم را نیز که شامل ۵۸ فصل بود سوزاند. بلاش کوشانی فرمان داد تا اوستای پراکنده را از شهرهای ایران گرد آورند. اردشیر بابکان تنس بر مامور کرد سامان دادن آن کرد. برش شا بعد یکم کار بر را دنبال کرد و سرانجام پس از گردآوری اوستا از آن ۳۴۸ فصل به دست آمد که آنها را به همان شیوه کهن به بیت و یک نسک (کتاب) بخش کردند.

کهن ترین نگارش دست نویس اوستا اکنون در کینچاک یا بنجنت دانمارک است و در سال ۱۳۲۵ میلادی کشف شده است. این نگارش را خاورشناس بریتانیسی دانمارکی و سترگاد با خود از ایران به اروپا برد.

زبانی که اوستا به آن نوشته شده به سبب وجود نام اوستا زبان اوستایی نامیده شده است. اوستا به دو گویش نوشته. گویش نخست را گویش گاهانی و گویش دوم را گویش جدید نامیده اند. اوستای امروزی حدود یک سوم اوستای دوره ساسانی است. اوستای دوره ساسانی از اشک داشته است. اوستا نامدها اما سینه م سینه حفظی شد. خط موجود اوستایی دارای ۳۰ حرف است.

زرتشت

زرتشت یکی از شاهان برجسته ترین در تاریخ ایران باستان است. او را با عناوین چون اصلاح گر دینی پیامبر ایران باستان اولین فیلسوف جهان و نخستین شاعر ایرانی می شناسند. درباره اطلاعات زندگی زرتشت اطلاعات زیادی در دست ما نیست. او را پیامبر ایران باستان می دانند وی تاسیس کننده دین ایران باستان زرتشت است. زرتشت مردی خردمند محرفی شاه است که برای اصلاح جامعه و تفاوت جاودان بین خیر و شر تاثیر عمیق گذاشت. زرتشت ناخن روزگار وقت بود. او در سال 660 BC در شهر بلخ یا خوارزم متولد شد. خاندان وی بنام سپتامه در ایران شناخته شد. محققان روز ۵ ماه دی را روز تولد او نشان می دهند. پدر و مادرش وی پوروشسپ و دوخدر بودند.

زرتشت پاور داشت که انسان موجودی آزاد است و در تصمیم گیری های خود اختیار دارد. او می تواند انتخاب کند که در میان نیروهای روشن و تاریک به ایستاد یا در صف نیروهای تاریکی قرار گیرد. وی اهورا مزدا را نیروی روشنی و نیکی و خردمندی می داند و به طرف دیگر اهریمن را منبع تاریکی و بدی و خرد خبیث می گوید. زرتشت نیز به خدای واحد اعتقاد داشت.

آیین زرتشت بر سه پیام اساسی مبنی است. اندیشه پاک گفتاری و کردار پاک. این فلسفه زرتشت اخلاق و خرد روزانه است. کتاب مقدس اوستارگتاف دینی زرتشت که است. اولین بخش اوستارگتاف را سروده های زرتشت می شناسند.

زرتشت پیامبر ایران باستان در سال

583 BC در بلخ حمله هجوم ارجاسب تورانی قتل شد. وی 77 سال زندگی کرد و در حکومت